

رئیس دبیرخانه پایش آزاد دانشگاه آزاد اسلامی در گفت و گو با «فرهیختگان»:

۶ هزار نظام موضوع به طرح پایش خواهد شد

سارا طاهری
روزنامه نگار

امروزه پایان نامه ها به مثابه نسخه های بی ارزشی هستند که فقط به درد مطالعه دانشجویان برای مرور منابع یک پایان نامه می خورد و هیچ مشکلی را از جامعه و صنعت حل نمی کند؛ پایان نامه هایی که در گوشه و کنار کتابخانه ها یاد دیده ایم. البته در سال های اخیر گام هایی از طرف دانشگاه ها برای برقراری ارتباط با صنایع برداشته شده، اما این مساله در ابتدای راه است و نیاز به همکاری دوطرف و شناخت از توانایی های هریک از دیگری دارد. با این اوصاف دانشگاه آزاد اسلامی مدتی است که به این موضوع ورود کرده و تلاش دارد این خلأ را جبران کند. طرح پایش یا همان «پژوهش اثربخش یکپارچه شبکه ای» راهکاری است که دانشگاه آزاد برای پر کردن این خلأ انتخاب کرده است.

بیش از یک سال از راه اندازی طرح پایش می گذرد؛ طرحی که قرار است با پایان نامه ها و رساله دکتری، دانشجویان را به سمت حل مشکلات صنایع سوق دهد و هدف اصلی آن تبدیل چالش های کلان کشور به زمینه های پژوهشی است. در واقع بر اساس این طرح فعالیت های علمی و پژوهشی باید بر مبنای سیاست های کشور طراحی شوند و دانشگاه باید با جهت دهی رسالت اصلی خود که همان آموزش و پژوهش است، بتواند با ایجاد فرصت های شغلی مناسب، بخشی از مشکلات و موانع جامعه را برطرف کند.

در یک سال گذشته موضوعات زیادی در این سامانه بازگذاری و با همفکری استنادان و صاحبان صنایع موضوعات پژوهشی زیادی نیز استخراج شده است. این نظام موضوعات توسط اساتید و صنایع انتخاب می شود، اما دانشجویان نیز از طریق استنادان خود می توانند پیشنهادهای خود را مطرح کنند. در واقع اگر استناد آن نظام موضوع را بیسندد و منطقی پشت آن باشد، می توان آن را نیز به سامانه اضافه کرد. در سامانه طرح پایش موضوعات زیادی در خصوص بیماری کرونا تعریف شده و قرار است موضوعات مرتبط با کرونا نیز به سامانه طرح پایش اضافه شود.

محمدعلی اکبری، رئیس دبیرخانه پایش آزاد دانشگاه آزاد اسلامی در گفت و گو با «فرهیختگان» می گوید تاکنون هشت درصد از کل پایان نامه های دانشجویان به طور اتوماتیک در سامانه طرح پایش تعریف شده است. به گفته او، در کارشناسی ارشد هشت درصد و در مقطع دکتری نیز هشت درصد پایان نامه ها بر اساس طرح پایش انتخاب شده اند. او می گوید: «تاکنون به طور کلی ۱۰ هزار و ۶۳۲ پروپوزال ارشد ارائه شده که از این تعداد ۸۵۰ پروپوزال بر اساس طرح پایش انتخاب شده است. همچنین سه هزار و ۴۱۰ پروپوزال دکتری داریم که از این تعداد ۲۵۷ پروپوزال در برنامه پایش بوده است.»

علی اکبری معتقد است حل مشکلات صنایع وظیفه دانشگاه است و اینکه صنعت از راهکار دانشجویان استفاده می کند یا خیر، موضوعی است که مسئولان نظام باید در این خصوص تصمیم گیری کرده و صنعت را وادار کنند تا از این راهکارها استفاده کنند. وظیفه ما تولید علم نافع برای جامعه است و حمایت صنعت از دانشجویان نیز موضوعی قابل حل است. نکته دیگر اینکه صنعتگران از ابتدا همراه ما هستند، یعنی وقتی یک صنعت برنامه خود را معرفی کرده است، قطعاً از پایان نامه ای که بتواند مشکل او را حل کند، حمایت می کند. دانشگاه باید به سرعت و به برنامه خود و از مشکلات آن آگاه شود. تجربه نشان داده که معمولاً چالش های صنعت به زبان دانشگاه مطرح نمی شود. طی این سال ها کارهای زیادی برای برقراری ارتباط بین صنعت و دانشگاه صورت گرفته است، اما ارتباط دانشگاه و صنعت به دلیل تفاوت زبان دانشگاه با صنعت و جامعه، به درستی شکل نگرفته است، بنابراین اگر این مشکل

پارسوی فناوری

نظارت از راه دور بر بیماران در شرایط شیوع کرونا

به گزارش ایسنا به نقل از مدگجت، یکی از نگرانی پزشکان این است که بسیاری از بیماران مبتلا به کووید-۱۹ دچار بیماری های قلبی، سکنه های مغزی و لخته خون می شوند که این موارد به طور معمول توسط متخصصان توانبخشی بعد از عمل در جلسات حضوری درمان می شوند. اما به دلیل ضرورت فاصله گذاری اجتماعی محققان این مطالعه با شرکت کوسپرا همکاری کرده اند تا یک دستگاه پوشیدنی را آزمایش و به متخصصان توانبخشی کمک کند که از طریق اینترنت با بیماران خود در تماس باشند. این دستگاه پوشیدنی تعدادی از علائم حیاتی از جمله ضربان قلب و اشباع اکسیژن خون (SpO2) بیمار را اندازه گیری می کند و این موارد را در زمان حال به پزشک منتقل می کند. در ضمن، پزشک معالج می تواند با استفاده از هدفون های هدایت یا القای استخوانی و میکروفن که جزئی از دستگاه جدید است، مستقیماً با بیمار ارتباط برقرار کند. هدایت استخوانی یا القای استخوانی (Bone Conduction) فناوری است که بر پایه ارتعاشات از طریق استخوان جمجمه صدا را به گوش داخلی منتقل می سازد.

علم نافع برای جامعه است و حمایت صنعت از دانشجویان نیز موضوعی قابل حل است، مشروح این گفت و گو را در ادامه می خوانید.

۱۱۱

انتخاب هزار پروپوزال ارشد و دکتری از سامانه پایش
بیش از یک سال از آغاز فعالیت طرح پایش می گذرد؛ در حال حاضر آمار کاملی از تعداد پایان نامه های ارشد و دکتری که تاکنون بر اساس پایش انتخاب شده در دست دارید؟
در کارشناسی ارشد هشت درصد و در مقطع دکتری نیز هشت درصد پایان نامه ها بر اساس طرح پایش انتخاب شده اند. تاکنون به طور کلی ۱۰ هزار و ۶۳۲ پروپوزال ارشد توسط دانشجویان ارائه شده که از این تعداد ۸۵۰ پروپوزال بر اساس طرح پایش انتخاب شده است. همچنین سه هزار و ۴۱۰ پروپوزال دکتری نیز داریم که از این تعداد ۲۵۷ پروپوزال در برنامه پایش بوده است. به عبارتی، هشت درصد از کل پایان نامه ها بدون اینکه ما کار خاصی انجام دهیم، به طور اتوماتیک در برنامه علمی پایش آمده است.

یکی از اهداف پایش، کاربردی کردن تحقیقات دانشگاهی است. به نظر شما اگر پایان نامه ها به صورت عملی مشکلی را از صنعت حل کنند، چه ضمانتی وجود دارد که صنعت از دانشجویان حمایت کند؟

دانشجویان در صنعت حضور دارند و ضمانت این است که آنها در این داستان حضور دارند. به طور مثال ذوب آهن اصفهان مشکلات خود را مطرح کرده است و اگر به دنبال این نبود تا از پایان نامه دانشجویان برای حل مشکلات خود استفاده کند، قطعاً به سرعت پایان نامه های دانشجویان نمی آمد و این موضوعات را مطرح نمی کرد. مثلاً افرادی که در ذوب آهن اصفهان دارای مدرک تحصیلی فوق لیسانس به بالا هستند، می توانند با پایان نامه هایی که در واحد نجف آباد یا سراسر کشور ارائه می شود، به عنوان مشاوران مهارتی با دانشجویان همکاری کنند. به عبارتی، افرادی از صنعت ذوب آهن اصفهان به عنوان مشاوره مهارتی دانشجویان انتخاب می شوند و این مشکلات را با دانشجویان و اساتید در میان گذاشته و حل آنها را پیگیری می کنند.

وظیفه مان تولید علم نافع برای جامعه است
نکته دیگر اینکه وظیفه ماست تا مشکلی از صنعت را حل کنیم و اینکه صنعت از راهکار دانشجویان استفاده می کند یا خیر، موضوعی است که مسئولان نظام باید در این خصوص تصمیم گیری کرده و صنعت را وادار کنند تا از این راهکارها استفاده کنند. وظیفه ما تولید علم نافع برای جامعه است و حمایت صنعت از دانشجویان نیز موضوعی قابل حل است. نکته دیگر اینکه صنعتگران از ابتدا همراه ما هستند، یعنی وقتی یک صنعت برنامه خود را معرفی کرده است، قطعاً از پایان نامه ای که بتواند مشکل او را حل کند، حمایت می کند. دانشگاه باید به سرعت و به برنامه خود و از مشکلات آن آگاه شود. تجربه نشان داده که معمولاً چالش های صنعت به زبان دانشگاه مطرح نمی شود. طی این سال ها کارهای زیادی برای برقراری ارتباط بین صنعت و دانشگاه صورت گرفته است، اما ارتباط دانشگاه و صنعت به دلیل تفاوت زبان دانشگاه با صنعت و جامعه، به درستی شکل نگرفته است، بنابراین اگر این مشکل

برخی از دانشجویان می گویند بسیاری از نظام موضوعاتی که در سامانه بازگذاری شده تخصصی نیست و نقدهایی در این خصوص دارند. شما این انتقاد را می پذیرید؟
معتمد دانشجویان نمی توانند این نقدها را داشته باشند، چرا که سطح نظام موضوعات از سطح دانشجویان بالاتر است. این

را حل کنیم، قطعاً موضوع ضمانت برای حمایت صنعت از دانشجویان نیز حل می شود.

تاکنون بحث های زیادی برای حمایت صنعت از پایان نامه ها مطرح شده؛ آیا بستر این موضوع هم فراهم شده است؟

بستر خوبی فراهم شده و ما با صنایع مختلف در این خصوص رایزنی و گفت و گو کرده و صنعت مشکلات خود را مطرح کرده است. لازمه حمایت صنعت از پایان نامه های دانشجویان این است که برای حل مشکلات صنایع کارهای لازم انجام شود؛ یعنی اگر انتظار داشته باشیم صنعت ظرف مدت یک هفته یا حتی چندماه هزینه ای را به دانشگاه برای حل مشکلات خود پرداخت کند، انتظار عجیبی است. صنعت باید یک مدت اقدامات انجام شده توسط دانشگاه را رصد کرده و ببیند آیا حل مشکلات او در برنامه ریزی دانشگاه قرار دارد یا خیر. لازمه این باور نیز این است که چند دوره پایان نامه ها را اجرا کنیم و نتایج آن را به صنعت ارائه دهیم و زمانی که این باور در صنعت شکل گرفت، می توان توقع حمایت از او را داشت. در حال حاضر این موضوع استارت خورده و بستر آن نیز فراهم است، اما برای نتیجه گیری هنوز زود است، چون فعلاً درگیر موضوع کرونا نیز هستیم. از آنجاکه آغاز فعالیت سامانه با شیوع ویروس کرونا همزمان بود، ابتدا کمی کار به کندی پیش رفت، ولی در حال حاضر مشکلی وجود ندارد. با تمام شدن کرونا قطعاً کارها روال عادی خود را از سر خواهد گرفت و باید اجازه دهیم پایان نامه ها در این راستا حرکت کنند که مقداری زمان بر خواهد بود.

استخراج نظام موضوعات توسط هیات علمی و صنعتگران

نظام موضوعاتی که در طرح پایش وجود دارد، توسط چه کسانی استخراج می شود؟
ترکیبی از اعضای هیات علمی و افرادی که در صنعت حضور دارند، این نظام موضوعات را استخراج کرده اند. در استخراج نظام موضوعات به افرادی در حوزه های تخصصی متفاوت نیازمند هستیم.

هریک از اعضای هیات علمی موضوعی را استخراج می کنند که در آن زمینه تخصص دارند یا خیر؟

بله، تقریباً این اتفاق افتاده است، اما وقتی موضوعات در سامانه بازگذاری می شود، اگر کسی ادعا کند یک قسمتی وجود دارد که در نظام موضوعات دیده نشده، ما استقبال می کنیم که آن قسمت را به نظام موضوعات اضافه کند. در واقع هرکسی از اعضای هیات علمی که اعلام کند می تواند قسمتی را به نظام موضوعات اضافه کند، از آن پیشنهاد استقبال می کنیم. به هر حال این کار یک سند جمعی بوده و نظرها در این خصوص متفاوت است، ولی می توان جمع نظرات را در سامانه پایش در نظر گرفت و در این خصوص محدودیتی نداریم.

برخی از دانشجویان می گویند بسیاری از نظام موضوعاتی که در سامانه بازگذاری شده تخصصی نیست و نقدهایی در این خصوص دارند. شما این انتقاد را می پذیرید؟

معتمد دانشجویان نمی توانند این نقدها را داشته باشند، چرا که سطح نظام موضوعات از سطح دانشجویان بالاتر است. این

حدود ۶ هزار نظام موضوع نیز در حال اضافه شدن به سامانه است. تعداد زیادی زمینه پژوهشی هر روز به این سامانه اضافه می شود.

یعنی هیچ ایرادی در این نظام موضوعات وجود ندارد؟
نمی گویم ایرادی نداریم؛ این ایرادات را باید به مرور زمان در تبادل با استنادان حل کنیم. به عبارتی، استادان باید ایرادات را اعلام کرده و ما آنها را حل کنیم، اما دانشجویان در مقام نقد این موضوعات نیست. به طور مثال دانشجویی تواند پروپوزالی را که استاد به او ارائه کرده نپذیرد، چرا که پروپوزال را استاد تعریف کرده و دانشجو می پذیرد، بنابراین اگر دانشجویان این نقدها را مطرح کرده اند، قابل استناد نیست، اما اگر توسط استنادان مطرح شده است، می توان در خصوص آن فکر و تصمیم گیری کرد. باید بین استنادان و کسانی که این نظام موضوعات را نوشته اند ارتباط برقرار شود تا این ایرادات مطرح شده و مشکلات حل شود.

دانشجویان موضوعات پیشنهادی خود را مطرح کنند با این اوصاف دانشجویان نمی توانند پیشنهادی را برای نظام موضوعات مطرح کنند؟
دانشجویان از طریق استنادان خود می توانند پیشنهادهای خود را مطرح کنند. اگر استناد آن نظام موضوع را بیسندد و منطقی پشت آن باشد، می توان آن را نیز به سامانه اضافه کرد.

دریا اولویت جدید برنامه های علمی طرح پایش یکی از اتفاقات مهم روزهای اخیر انتقاد تفاهم نامه دانشگاه آزاد اسلامی و نیروی دریایی ارتش در حوزه های آموزشی و تحقیقاتی بود. این تفاهم نامه چه تأثیری در طرح پایش خواهد داشت؟

ایران بیش از دو هزار کیلومتر مرز دریایی دارد و این در حالی است که متاسفانه در کشورمان دانشگاه ها آنچنان که باید در زمینه دریا و علوم مرتبط با آن اقدامی انجام نداده اند، از این رو، این عدم توجه یک خلأ جدی را در حوزه دریا به وجود می آورد. دریا یکی از مهم ترین برنامه های علمی طرح پایش است که بیش از سه هزار زمینه پژوهشی برای این حوزه راهبردی احصا و بازگذاری شده است. با این اوصاف دریا یکی از موضوعات جدی است که در نظام پایش پیگیری می شود. چند روز پیش هم تفاهم نامه ای با حضور دکتر طهرانچی بین دانشگاه آزاد اسلامی و نیروی دریایی راهبردی ارتش منعقد شد. ما یک موضوعی به نام دریا داریم که در نظام موضوعات نیز آماده شده است. در همین راستا جلسه ای با مسئولان نیروی دریایی ارتش برگزار و تفاهم نامه ای نیز در این راستا منعقد شد تا ارتباطی با آنها برقرار کنیم و اقدامات لازم را با قسمت پژوهشی آنها داشته باشیم تا نظام موضوعات دریا را بهتر کنیم. آنها موضوعات پژوهش های نوو کاربردی می خواهند و ما نیز برنامه های به نام دریا داریم، پس این ترکیب باید ترکیب خوبی باشد. دکتر طهرانچی نیز در این جلسه تاکید کردند در طرح پایش باید بیشتر از گذشته به موضوع دریا پرداخته شود تا با تعامل و همکاری نیروی دریایی راهبردی بتوانیم علاوه بر موضوعات سواحل، وارد عرصه علوم اقیانوس شویم.

تاکنون کسی پایان نامه خود را در خصوص بیماری کرونا انتخاب کرده است؟

بسیاری از دانشجویان تاکنون پایان نامه خود را در خصوص بیماری کرونا انتخاب کرده اند که البته هنوز در سامانه وجود ندارد و به همین خاطر عدد مشخصی در این خصوص وجود ندارد.

به غیر از کرونا آیا حوزه های دیگری نیز در سامانه تکمیل یا اضافه شده است؟

بله، هر روز موضوعات مختلفی به این سامانه اضافه می شود. به طور مثال الگوی سلامت و رشد انسان در حال تکمیل شدن و

کرنا دغدغه اصلی امروز جامعه است. آیا موضوعات مرتبط با کرنا به طرح پایش اضافه خواهد شد؟

در حال حاضر در سامانه طرح پایش موضوعات زیادی در خصوص بیماری کرونا تعریف شده است و اگر برنامه ریزی مجزایی در هیات رئیسه دانشگاه آزاد اسلامی انجام شده و در این خصوص تصمیم گیری شود، می توانیم موضوعات مرتبط با کرنا را نیز به سامانه طرح پایش اضافه کنیم. البته الان نمی توانیم حمایت خاصی از پایان نامه های مرتبط با کرنا داشته باشیم، اما طبق روال گذشته حمایت از تمام پایان نامه ها در دستور کار قرار دارد.

تاکنون کسی پایان نامه خود را در خصوص بیماری کرونا انتخاب کرده است؟

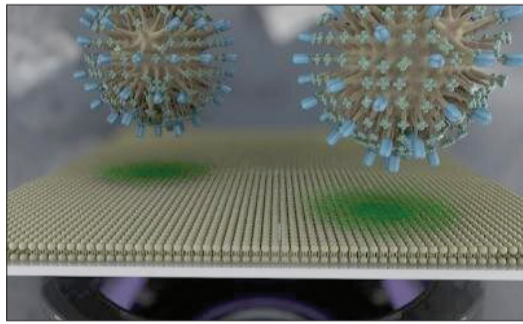
بسیاری از دانشجویان تاکنون پایان نامه خود را در خصوص بیماری کرونا انتخاب کرده اند که البته هنوز در سامانه وجود ندارد و به همین خاطر عدد مشخصی در این خصوص وجود ندارد.

به غیر از کرونا آیا حوزه های دیگری نیز در سامانه تکمیل یا اضافه شده است؟

بله، هر روز موضوعات مختلفی به این سامانه اضافه می شود. به طور مثال الگوی سلامت و رشد انسان در حال تکمیل شدن و

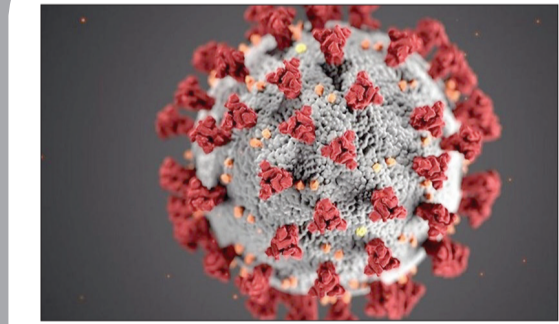
همه دانشجویان پنیسلوانیا تست کرونا می دهند

به گزارش ایسنا به نقل از ان بی سی فیلادلفیا، مقامات دانشگاه پنیسلوانیای آمریکا اعلام کرده اند که قصد دارند در ترم پاییز پیش رو، تنها منوط بر رعایت اقدامات احتیاطی و پروتکل های بهداشتی دانشجویان را به محیط دانشگاه بازگردانند. این اقدامات شامل گرفتن تست کرونا از تمامی دانشجویان است. هنگام ورود دانشجویان به محیط دانشگاه هم آنان در خوابگاه و در اتاق های تک نفره زندگی خواهند کرد. علاوه بر این، بسیاری از اقدامات دانشگاه پنیسلوانیا مشابه با برنامه های دیگر دانشگاه های منطقه برای فعالیت مجدد دانشگاه همچون برگزاری کلاس های ترکیبی آنلاین و حضوری است. همچنین تمامی کلاس های حضوری پس از تعطیلات مراسم روز شکرگزاری به پایان می رسند. البته کارهای دیگر همچون رعایت فاصله گذاری اجتماعی، ماسک زدن و ضد عفونی مرتب باید رعایت شود. دانشجویان موظفند در مکان های عمومی ماسک بزنند، فاصله گذاری اجتماعی را رعایت و از ازدحام بیش از ۲۵ نفر خودداری کنند. این دانشگاه در مجموع ۲۷ هزار دانشجو را ثبت نام کرده است که به محض ورود دانشجویان به دانشگاه پنیسلوانیا از آنها تست کرونا گرفته خواهد شد.

تشخیص کارایی داروهای کووید-۱۹ با کمک یک تراشه

به گزارش ایسنا به نقل از وبسایت رسمی دانشگاه کمبریج شاید یک فناوری جدید بتواند امکان بررسی تعامل داروها و عوامل بیماری زا را در سلول فراهم کند و به ابزار مناسبی برای بررسی داروهای احتمالی کووید-۱۹ تبدیل شود. پژوهشگران دانشگاه کمبریج، دانشگاه کرنل و دانشگاه استنفورد ابزاری ابداع کرده اند که می تواند از سلول های باکتری، انسان و حتی گیاهان تقلید کند. آنها در جدیدترین پژوهش خود به بررسی نحوه حمله این ویروس به غشای سلول انسان و چگونگی متوقف کردن آن پرداخته اند. این ابزار جدید که روی یک تراشه قرار گرفته، به حفظ عملکرد سلول کمک می کند و می تواند با موفقیت به بررسی فعالیت کانال های یونی بپردازد. غشای سلول، نقش مهمی در سیگنال دهی بیولوژیکی دارد و می تواند مانند یک دروازه میان سلول و فضای بیرون باشد. پژوهشگران تصمیم گرفتند حسگری ابداع کنند که همه جنبه های مهم غشای سلول را حفظ می کند و به طری کردن مراحل زمانبر نیازی ندارد. در این ابزار، از یک تراشه الکترونیکی استفاده شده است که می تواند همه تغییرات غشای سلول را مورد بررسی قرار دهد و به دانشمندان کمک کند به نحوه تعامل سلول با جهان بیرون پی ببرند.

کرونا ویروس جدید شیوع بیشتری دارد، ولی میسر تر نمی کند!

به گزارش ایسنا به نقل از بیزینس اینسایدر، بر اساس یک مطالعه جهانی که در مجله Cell انتشار یافت، یک شاخه جدید از کرونا ویروس که از اروپا در حال گسترش به آمریکاست، از انواع قبلی خود و آگیرا تر است. اریکا اولمن ساویر، محقق موسسه ایمنولوژی La Jolla از محققان پروژه اظهار کرد جهش کنونی این کرونا ویروس به نحوی بوده که به صورت غالب افرا را آلوده می کند. محققان این شاخه جهش یافته جدید را که سبب بیماری کووید-۱۹ می شود G6۱۴ نامیده اند. شاخه قبلی ویروس هم G6۱۴ نام داشت. در این تحقیق گفته شده که داده های جهانی به دست آمده نشان می دهد نوع G6۱۴ سریع تر از D6۱۴ گسترش یافته است. محققان معتقدند که به طرز جالبی، شواهدی مبنی بر تأثیر G6۱۴ بر شدت بیماری پیدا نکرده اند. از اول مارس سال ۲۰۲۰ میلادی، نوع G6۱۴ از خارج از اروپا نادر بوده است، اما در اواخر مارس گسترش این گونه در سراسر جهان افزایش یافت. در آمریکا هم پس از بازگشایی چندین ایالت فعالیت کرونا ویروس تجدید شده است.